

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS HÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Cenzurat de: Alexandru Herlea.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 20 Lei. Negyed évre — — — 5 Lei.
 Fél évre — — — 10 „ Egyes szám ára — — — 50 bani
 Nyilttér soronként 3 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
 a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
 Kéziratok nem adatkak vissza.
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Uj rendelkezések a vasuti szállításról.

A kolozsvári CFR. üzletvezetőség az áruk szállítását szabályzó új rendeletére vonatkozólag a „Consum“ nyert információk alapján a következőket írja:

A vasuti kocsik berakásához szükséges engedélyt a kerületi szállítási bizottságok adják. Az erdélyi viszonyokra vonatkozólag a következő szabályok az irányadók: A kérvényeket a kerületi szállítási bizottsághoz kell beadni, mely bizottságnak elnöke a CFR. megbizottja. A kérvényben a feladó esetleg megbizottja címét pontosan meg kell jelölni mert e nélkül a kérvényt nem intézik el.

Minden kiutalás ügyében külön kérvényt kell beadni. Aki berakási engedélyt kér, annak igazolnia kell, hogy a berakásra szánt áru az állomáson van, mert a berakásra legfeljebb 48 órai halasztást adnak. Ellenkező esetben az engedély hatályát veszti és az érdekelt félnek új kérvénnyel új engedélyt kell kérni. Ha a feladó részére a waggonberakási engedély a waggonok kiutalása után érkezik akkor az árunak a vasúthoz való szállítására 5 napot engedélyeznek.

Ha azonban a feladó csak az áru egyrészt tudja az előirt idő alatt berakni, az esetben csak a visszamaradt árura vonatkozólag veszti hatályát az engedély.

Abban az esetben ha olyan árukat akar a feladó szállítani, melyeket az 1920. évi 45. törvénycikk értelmében nem lehet az állomáson tárolni (mint például robbanó anyagok, élőállat, széna, szalma, faszén és papir maradvány) akkor az érvényben levő tarifa szerint a berakás megtörténtéig kauciót kell letétele helyezni.

Az árukat csak a berakás sorrendjében, de a berakás engedélyezése előtt is tárolni lehet az állomáson, de csak szin, vagy szabad ég alatt és megfelelő raktár díjak fizetése ellenében. A sürgős szállítást igénylő áruk tárolására, valamint az egész évben üzemen levő ipari és gyárvállalatok termékei számára a kerületi szállítási bizottság jelölhet ki rakterületet.

A berakás csak a jóváhagyás után és csak azon sorrendben történhetik, mely sorrend a bizottság külön e célra vezetett jegyzékében van feltüntetve és amelynek megváltoztatása semmi körülmények között sem lehetséges.

Az áruk 4 osztályba vannak sorozva:

- 1., amelyek csak fedett kocsiban szállíthatók;
- 2., amelyek nyitott kocsikban szállíthatók;
- 3., amelyek tartálywaggonokban szállíthatók;
- 4., amelyek csak speciális waggonokban szállíthatók.

A fedett waggonokba rakandó árukat csak a kerületi üzletvezetőség kérésére a központi igazgatóság által kiadott külön engedéllyel szabad más waggonokba rakni. Ezekkel az új rendelkezésekkel a waggonok berakására vonatkozó régebbi szabályokat hatályukon kívül helyezték.

Lloyd George a vámhatárok megszüntetéséről.

A „Keleti Ujság“ írja: (Budapest, jun. 7. Saját tud.) „Londoni jelentés szerint Lloyd George javaslatot dolgozott ki, melyben indítványozza, hogy a portorosei konferencia mondja ki, miszerint az utódállamok egymás között megszüntetik a vámhatóságokat. A javaslat legközelebb kerül tárgyalás alá.“

Ha ez a javaslat megvalósul, akkor egy nagy lépéssel fogunk a gazdasági konszolidáció felé haladni.

A róm. kath. polgári iskola évváró jelentése és vizsgája.

Egy iskolai év terhes küzdelmei után megnyugvó öntudattal várják tanárok és tanítványok a szülnidő örömeit s az év határkövé-nél jóleső örömmel konstatáljuk a f. hó 6-án megejtett vizsgákból, hogy a nevelő oktatás alaki, anyagi és gyakorlati célja megvalósítására irányozott törekvések megtermették a nemes gyümölcsöt. Az iskola növendékei szeretettel ragaszkodtak az intézethez és a tantestület tagjaihoz, mert ezeknek lankadatlan buzgalma oly helylyé varázsoltta az iskolát, hogy az ifjak szívesen jártak s emelkedett lelkülettel tértek haza. A vallásos érzés fejlesztése céljából nemcsak a tanítást lengte át vallásos szellem, de gondoskodva volt arról is, hogy a tanulók saját vallásóráikra pontosan eljárjanak s vásár- és ünnepnapokon kiki asaját valása templomában az istentiszteleten megjelenjék. Az emberbaráti érzelmek ápolására szolgáltak a tanév folyamán kétszer a nagy nyilvánosság előtt (nov. 14. és április 9.) rendezett jótékonycélú előadások, melyeknek fényes sikere mindenkit elragadott s dr. Baloghné lankadatlan ügybuzgalmát dicsérik. A szépérzék nagyban növelték a női kézimunka órák. Az évvárón kiállított sok és változatos kézimunka nemcsak gyönyört nyújtott a szemlélőknek, hanem örök hálára kötelezi a növendékeket Ferenczy Malvin h. tanárnő iránt, ki egész éven át odaadó türelemmel vezette a munka órákon az irányítást. A vizsgákon hallott szabatos feleletek a tantestület összhangzó és öntudatos együttműködéséről és ügybuzgalmáról tanuskodnak. A pedáns rend, fegyelem dr. Balogh Jánosné éberségének messze kiható érdeme, mely az intézet nagy előnyére volt s a növendékeket örök hálára kötelezi. Az évváró ünnepély kedves programja, mely az iskola udvarán nagy élvezetet nyújtott a szülők és érdeklődőknek szintén az ő izléses műve. E programban Balogh Gita, Szöcs Margit, Schmalz Vili, Hajdu Ilonka és Strunk Ernő növendékek bájos szavatai szintén az ő fáradozásainak méltó gyümölcse, valamint a „Pálya választás“ c. szindarab előadása is, melyben Mohay Berta, Hirsch Gizi, Cseh Piroška, Héjus Emma, Schibel Ilonka, Enyedi Margit, Lorényi Sándor, Balucz János, Csáky István és Schmalz Vili kedves összjátéka sok

élvezetet nyújtott. Az iskola énekkara P. Máthé Özséb vezetése mellett „A csónakos“, „Befordultam a konyhába“, „Rózsabokor“ (duett) és „Tavaszi csónakkal“ (kánonszerű műdal) c. énekeket adta elő. Az évváró program egyik kiemelkedő pontja a leány és fiu tornavizsga volt. Elragadó látványt nyújtott a kis lányok dísz elvonulása Ferenczy Malvin szakavatott vezetésével; a különböző, szebbnél szebb rendgyakorlatok s ezek koronája a füzértánc és a bájos elvonulás. A fiukkal P. Máthé Özséb végeztetett katonás torna-gyakorlatokat. Ugy a leány, mint a fiutorna kis szereplői sok sok tapsot kaptak a bravuros sikertől gyakorlatok közben. A t. c. szülők fogadják a bizalomért a tantestület hálás köszönetét s a közjóra irányuló öntudatos törekvés lesz vezérelve kis intézetünknek a jövőben is.

Egy praktikus találmány.

A „Rech és Gönczy“ helybeli műszaki cég beltagja, Rech Károly — amint már megirtuk — újlag egy nagyon praktikus találmánnyal lepte meg a világot. Egy burgonyavető-gépet szerkesztett, amely bármilyen ekére alkalmazva egy és ugyanazon pillanatban szánt, ültet és betakar. A találmány, amely a szabadalmi hivatalnak már be van jelentve, f. hó 9-én lett bemutatva Algyógyon, a földmives iskola telkén egy meghívott bizottság előtt. A bizottság tagjai: a Schuleri Frigyes Rt. részéről Brüll Emiro és Schuleri Gyula igazgatók, Amlacher Emil, Lukács Ferenc földbirtokosok, Rápolthy Béla okl. gazdatiszt és birtokos, Gönczy Ödön okl. gazdász és állatorvos, Fülöp György városi gazda, Sente Árpád kereskedő, Jakab Lajos ny. főszemlélsz és gazdálkodó. Fábrián Lajos tanító és gazdálkodó, ifj. Szántó Károly lapszerkesztő. A földmives iskolát a távollevő Sonea igazgató helyett Maniu titkár képviselte. Azonkívül számosan voltak jelen az algyógyi lakosságból.

A próbavetés megtörténte után a bizottság a gépet alkalmasnak és praktikusnak mondta ki, mert a gép szerszám nélkül bármilyen taligára könnyen föl- és leszerelhető, az ültetést a szántással egyidejűleg végzi, holdanként 3—4 napszámot megtakarít, sorba vet, miáltalt a kapálást géppel lehet elvégezni, egyenlő mélyre ereszti be a burgonyát a talajba, miáltalt a kikelés is egyszerre történik, pontosan betakarja, a burgonyát egyenlő távolságra ülteti, miáltalt a talaj egyformán lesz kihasználva, a burgonya-szedő gépszerkezet villa szerű ujjai gyöngéden emelik a burgonyát s legyen az apró, nagy vagy szétvágott gumó, a gép akadály nélkül rakja le a bárdzába.

Nagyjában ezek azok az előnyök, amelyek a találmánynak szép jövőt ígérnek. A feltaláló eddig már négy találmányára nyert szabadalmat s jelenleg is négy új találmánya van, amelyek részletes műszaki kivitelén most dolgozik.

A burgonyaültető-gép szabadalmi igénye szerint eddig nem létezett olyan barázdába ültető burgonya-gép, melynek az ekétől teljesen különálló szerkezete legyen s mégis minden ekéhez alkalmazható legyen, továbbá kombinációk következtében az ültetés és betakarás a szántás pillanatában egyidejűleg történjék.

A feltaláló jelenleg több gyárral folytat tárgyalásokat s lehet, hogy a gyártási engedélyt több gyár kapja meg, ami annak olcsóságára is nagy befolyással lesz.

A komoly érdeklődőknek Rech Károly feltaláló szívesen megmutatja a gépet, amelynek egyszeri befogadási képessége tetszés szerint 2—300 méternyi hosszú barázda beültetésére elegendő.

Földbirtokosok, bérlők, gazdálkodók figyelmébe ajánljuk ezt a sok időt, munkaerőt megtakarító burgonyaültető-gépet. — A találmány úgy a bukaresti ipari kiállításon, valamint a kolozsvári mintavásáron ki lesz állítva.

NAPI HIREK.

— **Hősök emléke.** F. hó 9-én (ő-naptár szerint május 27-én) a háboruban elesettek emlékére országos ünnep volt, amelyet Szászvároson is illő módon és kegyelettel tartottak meg. E napon teljes munkaszünet volt s az összes templomokban istentisztelet, amelyen a lakosság, a katonaság és a hivatalok képviselői nagy számban vettek részt. Este zenés takaródó volt.

— **Kinevezés.** Az aradi ügyvédi kamara kormánybiztosává az e állásától felmentett dr. Avramescu Vazul helyébe dr. Moldovan Silvius volt szászvárosi ügyvéd, az aradi törvényszék jelenlegi elnöke nevezetett ki.

— **A városi főjegyzői állás betöltése.** Szászváros város főjegyzői állása még mindig nincs véglegesen betöltve. A kiírt pályázat folytán ötön nyújtották be folyamodványaikat. A városi tanács az öt pályázó közül dr. Goika Lajos volt tb. főszolgabíró, tart. tűzészázadosot jelölte ez állásra. A kinevezést a belügyminiszter fogja eszközölni.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminiszter Stoica Gyula közszereletben álló dévai pénzügyőri felügyelőt főfelügyelői minőségben Aradra helyezte át. A távozóban a megyei pénzügyőrség egy szigorú, de igazságos főnökét veszítette el. A távozó hunyadmegyei hosszas szolgálata alatt általános tiszteletet és közbecsülést vívott ki magának.

— **A szászvárosi evang. egyház új lelkésze.** A helybeli szász evang. egyház legutóbbi gyűlésén az Orendi Gyula elhalálozása folytán megüresedett lelkészi állásra egyhangulag Schuster Ágoston nagyszebeni második lelkészt választotta meg. Az új lelkész ünnepélyes beiktatása július elsején fog megtörténni.

— **Felhívás!** Miután a kormány az „Emke” szervezkedése és gyűlésezési joga elleni tilalmát feloldotta, a taggyűjtés országszerte megindult. Felhívjuk városunk és a környék magyarságát, hogy az „Emke” tagjává ienni jelentkezzenek. Évi tagsági díj 20 leu. Beiratkozásokat és tagsági díjak befizetését a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” papir- és könyvkereskedésében lehet eszközölni.

— **Évzáró vizsgálatok a ref. Kún-kollegium elemi iskolájában.** A ref. Kún-kollegium el. iskolájában az évzáró vizsgálatok f. hó 16-án és 17-én lesznek, 16-án délelőtt az I. délután a II. 17-én délelőtt a III. délután a IV. osztály vizsgálatok lesz; délelőtt

9, délután 3 órakor kezdődik a vizsgálat. Helyiség a koll. diszterme.

— **A református papok államsegélye.** Az erdélyi ref. egyházkerület igazgatótanácsa tudatja az érdekeltekkel, hogy Goga Oktávián vallásügyi miniszter által kiutalt fizetéskiegészítő államsegély átvétele végett Pünkösdi Pál kerületi számvevő már két hete Bukarestben tartózkodik, azonban mindezeig nem sikerült a kiutalt összeget felvenni. Kéri ezért a főhatóság a papságot, hogy az e tárgyban kiadott értesítés határidejét június közepéig tolják ki s csak azután érdeklődjenek az államsegély felvehetése iránt, amire nézve egyébként kézhezvétel esetén a főhatóság rögtön értesítést ad közre.

— **Érettségi vizsgálat a ref. Kún-kollegium főgimnáziumában.** A ref. Kún-kollegium főgimnáziumában június 13-án kezdődik az érettségi szóbeli vizsgálat. A vizsgáló bizottság elnöke: dr. Szöllősy János, helyettes elnöke Bodor János ref. lelkész, miniszteri megbízott Ghermán Zakariás áll. főgimn. tanár Nagyszebenből. Érettségi vizsgálatra jelentkezett 50 növendék.

ERZSÉBET MOZI.

Ma vasárnap, június hó 12-én

Névtelen vár.

Jókai regénye, az évad legértékesebb film-produkciója, a legjobb színészekkel, a legpazarabb kiállításban.

A jövő héten, június hó 19-én

Twist Olivér

Dickens regénye.

— **Áthelyezés.** A C. F. R. igazgatósága Liszka Pál főraktárnokot Szászvárosról Aradra helyezte át s egyúttal a gyorsáru-pénztárnoki teendőkkel bizta meg. Az áthelyezett egy évtizednél is hosszabb időn át működött a szászvárosi állomáson, mely idő alatt szakképzettségével, szolgálatkészségével, pontosságával, udvariasságával nemcsak felebbvalói, hanem a közönség elismerését és szeretetét is kiérdemelte. Az előléptetés számba menő áthelyezéshez — bár sajnáljuk távozását — szívből gratulálunk!

— **Pénzügyőri biztosság Szászvároson.** Városunk már a rég multakban is illetékes helyen számtalanszor kérte, hogy az itteni 70 év óta fennálló pénzügyőrség „biztosság”-ot kapjon, de hasztalanul. Most lovag Zopa István p. ü. vezérfelügyelő, dr. Velcian dévai p. ü. igazgató és Stoica Gyula p. ü. felügyelő indítványára városunkban f. év július hó 1-től kezdve p. ü. biztosi kerületi székhelyet szervezett, amelyhez a szászvárosi járason kívül a következő p. ü. szakaszok, illetve járasok vannak beosztva: hátszegi, nagypestényi és algyógyi. A szászvárosi biztosi kerület vezetésére Eisler Albert biztosi vizsgát tett h. biztost nevezte ki, aki már három év óta általános közmegelegedésre vezeti a helybeli szakasz ügyeit. Üdvös volna, ha a város igyekeznék a lakáshivatal utján gondoskodni arról, hogy — ha már a p. ü. szakasz oly messze, a városon kívül nyert elhelyezést, legalább a p. ü. biztosi iroda kerüljön a város központjába, miáltal a jövedéki felügyelet alatt álló felek és a közönség ügyeit gyorsabban és kényelmesebben tudja elintézni,

Városunk idegen forgalma eme új hivatallal, amely központja több járásnak, sokat nyer s úgy hisszük, hogy mindent el fog követni, hogy ez a hivatal megfelelő elhelyezést nyerjen. A kerületi székhely Szászvároson való felállítása lovag Zopa István p. ü. vezérfelügyelő, továbbá dr. Velcian Viktor pénzügyigazgató és Stoica Gyula Déváról Aradra főfelügyelői minőségben áthelyezett felügyelő érdeme. Itt említjük meg, hogy a dévai p. ü. biztossághoz a vajdahunyadi, marosillyei, zámi, dobrai kerületek osztattak be, vezetője: Constantinescu György főbiztos. Hunyadmegye p. ü. előadója pedig Stoica Gyula helyébe, Csergit Tivadar főbiztos, a hunyadi volt p. ü. biztosi kerületi vezetője biztost meg. Az előléptetett Eisler szakaszparancsnok helyébe Soukup János szemlész Marosillyéről ide helyezett.

— **A véleményező-bizottság megszűnt.** Szászvároson eddig a városi tanács mellett egy 16 tagú véleményező-bizottság volt, melynek tagjai az ittlakó nemzetekből állottak. A napokban egy prefectusi rendelet ezt a bizottságot, mint olyant, melyről semmiféle törvény nem rendelkezik s amely csak Szászvároson volt felállítva, megszüntette.

— **A „Napkelet” június 1-i száma rendkívül érdekes tartalommal jelent meg.** Paál Árpád nagy tanulmányt írt a népgazdasági átalakulásokról s írását mindenkinek el kell olvasnia, aki tájékozódást keres a probléma bonyolult utvesztőiben. Az általa kifejtett eszméket nagyszabású enkéten fogják megtárgyalni a különböző irányú képviselői. Ékesége az új számnak Szép Ernő gyönyörű kis drámája is, amelyet a szerző egyenesen a „Napkelet” számára írt. Számos vers, novella, cikk, jegyzet, kritika és külföldi szemle tartja a pompás kiállítású füzetet.

— **A magyarság közművelődésért.** Az Emke, amely a Romániában élő magyarság közművelődését szolgálja, most már felszabadulva attól a tilalomtól, amely szervezkedését, gyűlésezéseit és a tag gyűjtését jó ideig megakadályozta, ujlag felhívást intézett a magyarsághoz, az iránt, hogy mentül többen lépjenek tagjai sorába. Gyűlnek is tagok, de még nagyon, de nagyon sokan vannak, akik ebben kötelességüknek — bár módjukban van — nem tettek eleget. Sokan vannak, akik duskálnak jövedelmekben, javakban, négy-öt jövedelmező állást töltenek be, öröklött, szerzett s a háborus konjunkturák által megsokszorozott vagyonnal rendelkeznek, de a kultur intézményt egyáltalában nem, vagy csak kis mértékben támogatják. Az Emke kiadandó évkönyvéből majd meg fogjuk látni, hogy kik és miként teljesítették kötelességüket. Követendő például említjük fel e helyen is, hogy Lukács Ferenc algyógyi földbirtokos az Emke alapító tagjai közé lépett, befizetvén 500 leu alapítói díjat. E követendő példa külön dicséretre nem szorul.

— **A zsilvölgyi kereskedők szervezkedése.** A napokban tartották meg Petrozsényben a zsilvölgyi kereskedők első alakuló közgyűlésüket, melyen elhatározták a Sfatul Negustoresc (Kereskedők Tanácsa) bucaresti illetve kolozsvári központjához való csatlakozást. A szervezkedés célja: a kereskedelmi érdekek megvédése, azonkívül egy klubhelyiség létesítése. A választás eredményei: Pop Emil elnök, Grausan Károly és Schäffer Lipót alelnökök, Fehér Sándor titkár, Pick Samu pénztárnok, Hunyadi Andor jegyző, azonkívül 6 ellenőr és 10 választmányi tag. Taglétszám eddig 160. Hát a szászvárosi kereskedők mikor fognak érdekeik megvédésére hasonlóan cselekedni?!

— **A repatriáltak vagyonának vámmentessége.** A pénzügyminiszterium értesítette a vámhatóságokat, hogy a Romániából repatriáltak ingóságai mindennemű vámilleték alulmentesek.

— **A magyarság szervezkedése.** Am a gyarság szervezkedését eddig számtalan ok késleltette. A Magyar Szövetség kolozsvári központi szervén kívül eddig csak három helyen alakulhatott meg a Magyar Szövetség vármegyei tagozata. Csikvármegye két ízben adott be kérést az engedély iránt, de egyszer sem kapta meg azt. A szervezkedés most új fordulóponthoz jutott. Avarescu miniszterelnök kijelentette Gróza Péter erdélyi miniszternek, hogy a szervezkedést nem szabad akadályozni, mert az az állam érdekében is történik és a konszolidációnak biztosítja. Marosvásárhelyen 12-én Székelyudvarhelyen 14-én tartják a szervezkedő nagygyűléseket. A többi vármegyében is minden előkészület megtörtént, hogy a szervezkedés még e hó folyamán befejeztessék, mivel a vármegyei kiküldöttek e hó végén Kolozvárt tartandó generalis gyűlésén részt fognak venni. Vármegyénkben is nemsokára meg fog történni a szervezkedés. Megyénk magyarsága eme szervezkedés alkalmával tartsa szemelőtt a kolozsvári központ elvét, mely szerint úgy a helységenkénti, megyei, valamint a központba küldendő megbízottak olyanokból kerüljenek ki, akik függelenségük, önzetlenségük és multjuknál fogva arra leginkább alkalmasok. Nem azt kell nézni, hogy mi az illető, hanem, hogy ki, mert stréberek és klikk-lovagok sohasem fogják a magyarság érdekeit igazán szolgálni. Vármegyénk magyarsága az utóbbi évtizedek alatt számtalanszor tapasztalhatta ezt.

— **Visszaveszik az esküre jelentkezett magyar igazságügyi tisztviselőket.** A „Hunyadvármegye“ írja: Autentikus helyről szerzett információk szerint az esküre jelentkezett magyar igazságügyi tisztviselők és pedig a bírák, mint a kezelő személyzet visszavétele iránt az igazságügyi államtitkárság kebelében már megtörténtek a szükséges intézkedések. A visszavétel egyenként fog történni és ezért az érdekeltnek egymástól függetlenül kell ez iránti kérvényüket benyújtani.

— **Kinevezések a pénzügyőrségnél.** A pénzügyminiszter Lup János, Lothári Mihály, Zsoszán Todor, Sandu Avram szászvárosi vigyázókat fővigyázókká nevezte ki, egyúttal Lothári Mihály fővigyázót a helybeli új kerületi biztos iroda irnokául osztotta be.

— **Uralkodó eszmék, áramlatok és jel-szavak a társadalom fejlődésében.** Ilyen cím alatt a Pásztortűz június 4-iki száma egy hosszabb s fölöttebb nagyrédekű tanulmány-sorozat közlését kezdte meg Balogh Ártúr, a magy. tud. akadémia kiváló tudós tagjának tollából. A tudomány-sorozat rövid és lehetőleg mégis kimerítő szemlést tart a társadalom fejlődésére legnagyobb befolyást gyakorolt s a jövőben is legnagyobb jelentőségre számítható rendszerek és eszmék felett, kimutalván jó és rossz oldalait, tévedéseiket. Az első közlemény az abszolutizmus áttekintését adja annak minden formájában egész a társadalmat fenekestől felforgatni akaró legújabb törekvésekig.

— **Algyógyi járási székhely hetenként csak kétszer kap postát!** A 3000 lakossal bíró Algyógy, valamint Fürdőgyógy és fürdőtelep lakossága hetenként csak kétszer kap postát s ezt is a szászvárosi postahivataltól viszik ki. Hogy ez a mai dróttalan távirás és légi járatok korában mit jelent, azt mindenki, aki kulturvilág forgalmában él, tudja. Régeb-

ben az algyógyi postahivatal a romoszi állomáson adta fel és kapta ki a postaküldeményeket. Ma ez nincs. Ugy véljük, hogy nem csak a két község lakossága, hanem vármegyénk közgazdasági élete érdekének teszünk szolgálatot, ha a kolozsvári posta és távirda igazgatóság figyelmét felhívjuk ezen sérelmes és káros állapot megváltoztatására. Páristól—Bukarestig gyors, Orient express, személy- és vegyesvonatok száguldanak el Algyógytól pár kilométernyi közelségben s az algyógyiak, fürdőgyógyiak a postai közlekedés terén ma az évtizedekkel korábbi életet élik, amikor is a gyorslábu „Kátsa cigány“ vitte a leveleket egyik faluból a másikba. A békés állapotok felé való haladás és konszolidáció érdeke megkívánja, hogy egy járási székhely, ahol járásbíró, telekkönyvi hivatal, pénzügyintézetek, földmives iskola, csendőrség, körjegyzőségi székhely, pénzügyőri szakasz, állami szanatórium, fürdő stb. stb. van, naponként rendes postai kézbesítés legyen. A vármegye vezetőségének is szíves figyelmébe ajánljuk e sorokat s hisszük és reméljük, hogy ez irányú interveniálása a posta és távirda igazgatóságnál meghallgatásra fog találni. — Itt említjük meg, hogy legújában Szászvároson is naponta csak egyszer hordják ki a postai küldeményeket, holott naponta kétszer is, d. e. 11 órakor és d. u. 4 órakor hoz be a postakocsi a vasuti állomásról küldeményeket. Ennek — állítólag — az az oka, hogy nincsen elég személyzet.

— **Esperantó-tanfolyam — Szászvároson.** A világszerte elterjedt esperantó nyelv óriási tért hódított. Napról-napra olvasunk híreket arról, hogy itt is — ott is — kötelező tantárgyá tették ezt a könnyen elsajátítható világ segédnyelvet. A bukaresti „Esperantó-egyesület“, melynek diszelnöke néhai Károly király neje, valamint a marosvásárhelyi „Esperantó-centrő“, amely Erdély és a Bánátban szervezi az egyesületeket e nyelv kultiválására, újabban nagy tevékenységet fejtenek ki az iránt, hogy nálunk is lépés tartassék az ez irányú külföldi mozgalmakkal. Amint már megírtuk a párisi kereskedelmi kamara elhatározta, hogy az ipar és kereskedelemi iskolákban kötelezővé teszik az esperantó nyelvet. Újabban Csehszlovákiában az összes középiskolákban, Svájcban pedig az elemi iskolákban is kötelezővé tették. Szászvároson július 1-ével egy 20 tan-órából álló tanfolyam veszi kezdetét, amely idő alatt bárki megtanulhatja ezt a praktikus nyelvet. A tandíj 45 leu. Feliratkozni ifj. Szántó Károly lapunk fellelős szerkesztőjénél lehet. Bővebbet jövő számunkban.

— **A béke állapotok felé.** A postacso-mag felvételével és a postai felelőség kimondásával újra újjá tehetjük öltönyeinket. Stern Ferdinánd helybeli jóhírnevű divatkereskedőnek sikerült a kolozsvári híres „Krisztály“-gőzmosó, vegytisztító és kelmfestő gyárral megegyezésre jutni s a gyár képviselőjét Szászváros és környékére elnyerni s így női és férfi ruhák, gallérok, ingek stb. e gyárban való mosását, tisztítását, festését és vasalását kényelmesen lehet eszközölni. Stern Ferdinánd divatüzletében nyugta ellenében veszik át a ruhaneműeket. A díjak aránylag elég olcsók. Például egy rend férfi ruha vegyi tisztítása és vasalása 30 leibe, egy gallér 1 leu, egy pár kézélő 2 leibe kerül.

— **Egy lépéssel előre!** Wienben a közegészségi főtanács előterjesztésére — amint az „Aradi Hírlap“ írja — kötelezővé teszik a férfi részére a házasság előtti orvosi vizsgálatot. Ezek szerint ezentúl ott a menyasszony szülei már az esküvő előtt kézhez kap-

ják az orvosi bizonyítványt a vőlegény egészségi állapotáról. Hogy ez, különösen a mindeneket felforgató világháború után mit jelent, azt magyaráznunk sem kell. Ezen üdvös és célravezető rendelet minden országban leendő behozatala sok szerencsétlen végzetű házasságnak venne elejét. Okos szülő e példát külön kötelező rendelet nélkül is követheti.

— **A piskii vasuti étterem új bérlője.** Az aradi vasutigazgatóság a piskii vasuti pályavendéglőt a jövőben Tatos Gregorin rokkant kapitánynak adja ki bérbe. Tatos julius 1-én veszi át a piskii pályaudvari étterem vezetését.

— **Magyarországba átutalásokat és kifizetéseket legelőnyösebben eszközöl a Közgazdasági Bank Részvénytársaság Déván.** Átvesz pénzbetéteket folyószámlára és betétkönyvecskékre. Leszámítol váltókat. Kölcsönöket ad betáblázásra, értékpapírokra és értékekre. Elfogad a Hungaria általános biztosító rt. budapesti biztosító intézet részére élet, tűz, jég, állat és betörés biztosításokat.

— **Eladó Hunyadmegyében egy 80—82 holdas birtok,** belsőséggel, házzal, gazdasági gépekkel stb. eladó. Bővebbet e lap szerkesztőségében.

KÖZGAZDASÁG.

Közgyűlés. Mult hó 31-én tartotta Hunyadvármegye legnagyobb részvénytársasági alapon álló pénzügyintézet, az „Ardeleana“ évi rendes közgyűlését dr. Vlad Aurél elnöklete alatt. A 35 éves multra visszatekintő pénzügyintézet alaptőkéje 1.500.000 leu, különböző tartalékjai 1.934.590 leut, betétjei pedig 7.250.546 leut tesznek ki. Az 1920. üzleti év nyeresége 378.939 leu 08 bani. A nagy érdeklődés mellett lefolyt közgyűlés az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentéseket tudomásul vette s a tárgysorozat szerinti úgy a nyereség felosztására, valamint az alaptőkének 5.000.000 leure leendő felemelésére vonatkozó igazgatósági indítványokat elfogadta. Az újabb részvények kibocsátási idejének és mikéntjének megállapítását az igazgatóságra bízta. Az 50 leu n. é. részvények utáni ez évi osztalék 7 leu-ben lett megállapítva. E közgyűlés ugyancsak jóváhagyta a tisztviselők és alkalmazottak fizetési rendezésére és szolgálati szabályzat módosítására vonatkozó igazgatósági határozatokat. A megörült 4 igazgatósági állásra Mihaiu Jánost, dr. Orbonas Szévért, dr. Margita jánost (e hármat újjólag) és Besarab Ádámot választották meg. A felügyelőbizottság tagjai szintén a régiek lettek és pedig: dr. Dublesiu György (elnök), Florian Demeter, Todica Gavril, Mihaile Traján. Új tag: Theodor Ádám.

Az intézet a tisztajövedelemből jótékony-és közcélokra összesen 15.000 leut adományozott, amelyből a helybeli román árvaháznak 5000, a román nőegyletnek pedig 1000 leu jutott. Az intézetnek Petrozsényben fiókja, Alvincen pedig kirendeltsége van.

— **A szarvasmarhakivitel szabaddátétele.** A „Közgazdaság“ írja: A minisztertanács az erdélyi képviselőknek az állatárak katasztrófális zuhanásával kapcsolatban indított mozgalmára elvben szabaddá tette a szarvasmarhakivitel. A kereskedelemügyi miniszter mult hó 29-iki rendelete már részleteiben is precizirozza a kivitel, melyet ökröknél 4 éven felüli, teheneknél 8 évnél idősebb állatokra korlátoz s a vámtételeket drb.-ként 100, a pótilletékeket pedig 20 leuban állapítja meg. Egyidejűleg a belügyi vezértitkárság táviratilag hívta fel a prefektusokat a földmivelő osztály kioktatására, nehogy spekulánsok az erős ki-

nálatot kihasználva alacsony áron összevászrolják a felnövekedett állatállományt. Erdélyi gazdakörökben mozgalom indult meg az iránt, hogy a kivitel megszerzését privilegizált bankok és központok helyett a gazdaközönségre bizzák.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

Btkfalva. Az ígéreteket még mindig nem kaptuk meg.

Előfizető. A lap innen rendszeresen megy, a kézbesítés körül lehet a késés.

Praxi. Az illető eléggé „drukkol“ (ötért) a kilátásba helyezett örömök miatt. Az ígért tudósításokat várjuk.

M. J. Déva. Tárca rovatunk hön óhajtja az ígért viszontlátását. A magunk részéről szeretnők, ha személyesen üdvözölhetnők körünkben. Üdv!

Csiki Lapok kiadóhivatala. Levelünkre még mindig nem kaptunk választ. Miért?!

Az új vasuti menetrend Szászvároson.

(Érvényes 1921. június 1-től.)

Szászvárostra érkeznek:

Tövisről

609/a. személyvonat 10 óra 24 p.
611/a. vegyesvonat (IV. o. is) 23 „ 33 „

Bukarestről:

Hétfőn, szerdán és pénteken a
13-as sz. Orient express 9 óra 12 p.
Kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap
13-as sz. közönséges gyors (a
kurticsi határig) 9 óra 12 p.

Aradról:

612/a. vegyesvonat (IV. o. is) 1 óra 15 p.
610/a. személyvonat 16 „ 12 „

Párisból:

Hétfőn, csütörtökön és szombaton
14. sz. Orient-express 22 óra 07 p.

Kurticsről (a határtól)

Kedden, szerdán, pénteken és vasárnap
14. sz. közönséges gyors 22 óra 07 p.

Eladó ház. Hegy-utca 6. szám alatti ház szabad kézből eladó. Értekezhetni ugyanott. 215 2-2

Vegyztisztítás jutányos áron!

Gallér 1 lei, manzetta párja 2 lei, ing 3 lei. Mindennemű szakmába tartozó munkát elvállal Wagner Albertné sz. Juhász Anna, Szászváros, Malom-utca 5. sz. 221 1-3

Májér Hermann

speditőr, Szászvároson.

Üdülők figyelmébe!

Omnibus-járat Fürdőgyógyra.

Az algyógyi gyógyfürdőhöz minden vasárnap és más munkaszünetes ünnepnapon

Szászvárosról, a „Korona“ szállodából d. e. 9 órakor omnibus indul,

amely Fürdőgyógyról minden esetben d. u. 7 óra 30 perckor indul vissza ide. — Ár: Személyenként oda és vissza 40 leu. Előjegyzéseket két nappal előbb Májér Testvérek (Ország-ut) és Zobel Károly (Vásár-utca) kereskedőknél lehet eszközölni.

Csoportos jelentkezéseknél árkedvezmény! Fiakker és fuvar bárhova és bármikor mélyen leszállított árban kapható. Tisztelettel:

Májér Hermann

szállító és fuvarozó, Szászváros, (Ország-ut). 209 3-3

Falból teljes burkolattal kiemelt kirkakat és szárnyas ajtó vasredőnnyel eladó. — Cim e lap szerkesztőségében. 207 3-3

Naponként friss töltésű üveges SÖR (maláta is)

199 kapható 4-10

Bugán János

fűszer-vegyes kereskedőnél
Orastie, Str. Mihaiu Viteazul (Országut)

Szakmába vágó mindenféle cikk állandóan raktáron!

„KORONA“ SZÁLLODA Szászváros.

Szobák, ebédek, vacsorák, ó- és új fajborok.

Minden este D u m a Pepi gordonka-szólista vezetése mellett cigányzene! Minden vonathoz omnibusz

106 23-

SPEIL EDE, a Korona vendéglőse.

Ujabb nagy árleszállítás „Turul“ cipőkben!

A temesvári híres „Turul“ cipőgyár *szászvárosi főlerakatában* nagy választékban úgy női-, férfi-, mint gyermekcipők mélyen leszállított olcsó :: árakban kaphatók! ::

Stern Ferdinánd

divatkereskedésében,
a „Turul“-cipők főraktárában
211 Szászvároson. 2-3

VAS & STERN

bőrkereskedők, Szászváros, Fötér.

Értesítés!

Ugy a szakmabeli t. iparosokkal, valamint a t. közönséggel tisztelettel tudatjuk, hogy

raktárra érkeztek:

különböző minőségű talpak,
vikszos-, box- és chevreaux-bőrök,
cipő felsőrészek,
mindenféle cipőkellékek, stb.
„Erdal“ prima min. cipőkrém.

Mélyen leszállított árak!
Pontos és gyors kiszolgálás!
Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk.

Tisztelettel: **Vas & Stern**

bőrkereskedők, Szászváros, Fötér.

202

3-5

ECETSZESZ!

Tiszta alkoholból gyárilag előállított kiváló minőségű ecetszesz úgy nagyban mint kicsinyben :-: kapható :-:

STERN MANÓ

fűszer- és vaskereskedésében Szászvároson.

Állandóan raktáron elsőrangú nagykomlósi nulás, főző és kenyérliszt a legolcsóbb napi árban kapható
213 2-3

VÁCZY JÁNOS

asztalos-mester, Szászvároson

Értesítés!

Műhelyemben elvállalok szakmamban vágó mindenféle munkákat, u. m.: butorok, épületrészek készítését, javítását, festését stb. Koporsók és temetkezési cikkek állandóan raktáron. Ugy helybeli, mint vidéki megrendelések olcsón és pontosan eszközöltelek.

Tisztelettel: **VÁCZY JÁNOS**
asztalos, Szászváros, Varga-utca.

214 2-10

Dr. Balogh János

kézimunkára berendezett cipő- és bakancs-vállalata
Szászváros, Str. Mihaiu Viteazul No. 9.
(Ország-ut 9.)

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy 30 munkást foglalkoztató vállalatom mindennemű

férfi- női- és gyermek-cipőket

a legelegánsabb kivitelben, vadász- és munkás-bakancsokat, csizmákat a legizlésebben gyári áron készít.

Állandó nagy készlet mindenféle bőrből u. m.: fekete és színes chevreaux és box, továbbá lakk, antilop mindenféle színben.

Uj cipők 24 óra, bármiféle javítások pedig 6 óra alatt készülnek el.

Tanulók bármiféle munka díjából 10% árkedvezményben részesülnek. Tisztelettel:

Dr. Balogh János

cipő- és bakancs-készítő vállalata
140 Szászváros. 14-

Gyors és pontos kiszolgálás!

TECHNICA

Ált. Műszaki Vállalat

Cluj, Strada Bucovina 33. (volt Kiss-utca). Telefonszám 1-83.

Elvállalja ipartelepok tervezését és felszerelését, faluk, bányák és gazdaságok villanyvilágítással való felszerelését, víz- és gázszelést, robbanó motorok és gazdasági gépek szakszerű javítását, villanymotorok és dinamók ujjonnan való tekercselését, valamint bármilyen mechanikai munkát. Villanymotorok és dinamók bármily feszültségre, komplett mozberendezések, gáz-, víz- és villanyfelszerelési anyagok, klingerit és gummitömítő-lemezek, gummitömítők és bármily műszaki anyagok állandóan raktáron. — Terveket és költségvetéseket díjtalanul készít. 2-5